

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС

Кіровоградського юридичного
інституту ХНУВС

1
ф
2
0
1
1

Заснований 2006 року

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Засновник і видавець –
Кіровоградський юридичний
інститут ХНУВС

Свідоцтво
про державну реєстрацію:
серія КВ,
№ 11200-80Р
11.05.2006

Виходить
2 рази на рік

*Постановою президії ВАК
України № 1-05/5 від 01.07.2010
видання внесено до переліку
№ 177 наукових фахових видань
України з юридичних наук*

Адреса редакції:
Україна, 25015,
м. Кіровоград,
вул. Карла Маркса, 1
E-mail: DePolygraph@univd.kr.ua

Телефони:
(0522) 36-60-40
36-60-84

Центральноукраїнський правничий часопис

**Кіровоградського
юридичного інституту ХНУВС**

Збірник наукових праць

1 ф 2011

Кіровоград – 2011

**Центральноукраїнський правничий часопис Кіровоградського юридичного інституту
ХНУВС: збірник наукових праць. – Кіровоград: КірЮІ ХНУВС, 2011. – № 1. – 266 с.**

• Редакційна колегія не завжди поділяє позицію автора • Відповідальність за достовірність фактів, статистичних даних, точність викладеного матеріалу покладається на авторів • Зміни тексту та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, вносяться редакцією без узгодження з автором • Рукописи не рецензуються і не повертаються • У разі передрукування матеріалів посилання на „Центральноукраїнський правничий часопис” Кіровоградського юридичного інституту ХНУВС обов’язкове

Редакційна колегія:

Петков В.П.	- доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України (головний редактор);
Назаренко С.П.	- кандидат юридичних наук (відповідальний редактор);
Стецюк Р.І.	- кандидат філологічних наук, доцент (відповідальний секретар);
Бандурка О.М.	- доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;
Левченко К.Б.	- доктор юридичних наук, професор;
Трубніков В.М.	- доктор юридичних наук, професор;
Рябченко О.П.	- доктор юридичних наук, професор;
Комзюк А.Т.	- доктор юридичних наук, професор;
Петков С.В.	- доктор юридичних наук, професор;
Шамрай В.О.	- доктор наук з державного управління, професор;
Миценко І.М.	- доктор економічних наук, професор;
Ануфрієв М.І.	- доктор юридичних наук;
Головко О.М.	- доктор юридичних наук, старший науковий співробітник;
Іліаді О.І.	- доктор філологічних наук;
Стецюк Б.Р.	- кандидат філологічних наук, кандидат юридичних наук, доцент;
Манжула А.А.	- кандидат юридичних наук, доцент;
Швидкий О.Г.	- кандидат юридичних наук, доцент.

У збірнику наукових праць опубліковано статті вчених і викладачів КірюОІ ХНУВС та інших навчальних закладів системи МВС України, МОН України, працівників правоохоронних органів. Висвітлено теоретичні аспекти розвитку держави і права в Україні, інноваційні підходи управлінської діяльності в правоохоронній сфері; вміщено матеріали щодо забезпечення громадської безпеки та протидії злочинності; розкрито проблеми цивільно-правових відносин і соціального захисту, гуманізації освітньої діяльності.

Призначено для науковців, юристів, правоохоронців-практиків, курсантів, студентів і слухачів юридичних вузів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Кіровоградського юридичного інституту ХНУВС (протокол № 6 від 27 січня 2011 року)

© Кіровоградський юридичний інститут ХНУВС, 2011

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Кравцова Т., Кравцов О.

ЕВОЛЮЦІЯ ФОРМ ПРАВЛІННЯ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ..... 3

Камінська Н.В.

ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ..... 10

Серьогін В.О.

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАЙВЕСІ У НОВІТНІЙ ПОЛІТИКО-ПРАВОВІЙ ІСТОРІЇ..... 18

Обрусна С.Ю.

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ : СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ..... 23

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ

Петков В.П.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ САМОВИХОВАННЯ ЗАСУДЖЕНИХ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ В ПРОЦЕСІ ЇХ ПЕРЕКОНАННЯ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ..... 29

Петков С.В., Новасардова І.В.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ..... 39

Манжула А.А.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ..... 45

Константинов С.Ф.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ..... 50

Бортняк Ф.В.

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ : ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ..... 56

Добкін М.М.

СИСТЕМА ПРАВОВИХ ГАРАНТІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ..... 65

Корнієць А.В.

АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ЗАКОНОДАВСТВО У СФЕРІ ОБІГУ ЗБРОЇ ТА ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН..... 72

Дроздова І.В.

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ЧИ СКОРОЧЕННЯ : АНАЛІЗ РЕФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ СИСТЕМИ МВС..... 79

Юнін О.С.

ЩОДО ПИТАННЯ ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОРГАНІВ.....	83
---	----

Дячук В.І.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ АВТОТЕХНІЧНИХ ЕКСПЕРТИЗ.....	90
--	----

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Галуцько В.В.

ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ : СУЧАСНІСТЬ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ.....	98
---	----

Дрозд В.Г.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВІРКИ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗАПОДІЯННЯ УМИСНИХ ТЯЖКИХ ТІЛЕСНИХ УШКОДЖЕНЬ.....	103
--	-----

Татаров О.Ю., Шевчишин А.В.

ДЕЯКІ ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ В США.....	108
---	-----

Щур Б.В.

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИНІВ : ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	116
--	-----

Мельник І.В.

ЗАСТОСУВАННЯ МІЛІЦІЄЮ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ У ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНИМ ЯВИЩАМ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ.....	121
---	-----

Цвігун Д.П.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ТА ВИКОРИСТАННІ СПІВРОБІТНИКАМИ МІЛІЦІЇ ТАБЕЛЬНОЇ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ.....	127
--	-----

Лень В.В., Шаблистий В.В.

ПСИХІЧНА ТРАВМА ЯК ОБСТАВИНА, ЩО СВІДЧИТЬ ПРО РЕАЛЬНІСТЬ ПОГРОЗИ ВБИВСТВОМ.....	132
---	-----

Зінич В.М.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ НОРМ ЩОДО ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ТА НЕЛЕГАЛЬНІЙ МІГРАЦІЇ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ.....	136
---	-----

Гречанюк С.К.

ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ДЕРЖАВНИМИ ТА НЕУРЯДОВИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ.....	144
--	-----

Присяжнюк А.Й.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ : ЗМІСТ, СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	150
---	-----

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УКРАЇНІ

Венедіктов С.В.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА ТРУДОВОГО ПРАВОВІДНОШЕННЯ.....	158
---	-----

Свічкарьова Я.В.

ВИДИ ВИМОГ У МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ.....	164
--	-----

Пихтін М.П.

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПРАЦІВНИКА ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЯК ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ.....	168
---	-----

Басиста І.В.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ СЛІДЧОГО.....	176
---	-----

Жила О.В., Радюв Є.С.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ФІЗИЧНІЙ АБО ЮРИДИЧНІЙ ОСОБІ ВНАСЛІДОК ПОСТАНОВЛЕННЯ СУДОМ НЕЗАКОННОГО РІШЕННЯ В ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ.....	183
---	-----

ГУМАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Шаповал Р.В.

СУТНІСТЬ ОСВІТИ, ЇЇ МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ.....	189
---	-----

Михайлов О.В.

СОЦІАЛЬНА ЗРІЛІСТЬ СТУДЕНТІВ, ЇЇ ФОРМУВАННЯ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА МЕТОДИКА ДІАГНОСТИКИ.....	194
---	-----

ТРИБУНА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

Дубина Н.А.

СУТНІСТЬ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТІВ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ	201
--	-----

Зайцева Т.В.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОПІКУНА ЗА НЕВИКОНАННЯ АБО НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ НИМ СВОЇХ ОБОВ'ЯЗКІВ.....	207
---	-----

Легеза Є.О.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ВЛАДИ, ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ МІЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	212
--	-----

Светлічний Ю.В.

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУБ'ЄКТІВ ТРУДОВОГО ПРАВОВІДНОШЕННЯ.....	218
---	-----

Скупінський О.В.

КОНСТИТУЦІЙНА ЕКОНОМІКА : ПОНЯТТЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ	
--	--

<i>УКРАЇНИ.....</i>	<i>224</i>
<i>Хитра І.Я.</i>	
<i>БАНКІВСЬКЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК РІЗНОВИД БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....</i>	<i>230</i>
<i>Погосян А.П.</i>	
<i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ГРОМАДЯН В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ.....</i>	<i>235</i>

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ ВЛАДИ, ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНІСТЬ МІЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Наукова стаття присвячена висвітленню категорії адміністративних послуг, що надаються міліцією громадської безпеки. Розглядаються зарубіжний досвід надання адміністративних послуг наступних країн: Австралія, Бразилія, Угорщина, Німеччина, Канада, Китай, Нідерланди, Польща, Великобританія, США тощо.

Ключові слова: послуга, адміністративна послуга, адміністративні послуги, що надаються поліцією.

Научная статья посвящена освещению категории административных услуг, которые предоставляются милицией общественной безопасности. Рассматриваются зарубежный опыт предоставления административных услуг следующих стран: Австралия, Бразилия, Венгрия, Германия, Канада, Китай, Нидерланды, Польша, Великобритания, США и т.д.

Ключевые слова: услуга, административная услуга, административные услуги, которые предоставляются полицией.

The scientific article is devoted illumination of category of administrative services which are given the militia of public safety. Examined foreign experience of grant of administrative services of the followings countries: Australia, Brazil, Hungary, Germany, Canada, China, Netherlands, Poland, Great Britain, the USA, and others like that.

Key words: favour, administrative favour, administrative services which are given a police.

Проголошена Конституцією України стратегія державної політики щодо формування громадянського суспільства, визначила принципово нову роль держави у відносинах з людиною, яка із об'єкту застарілого радянсько-адміністративного виключно виконавчо-розпорядчого впливу та примусу з боку перетворюється на суб'єкт адміністративно-правових відносин, перед яким виконавча влада відповідальна за свою діяльність. Якісно новий правовий режим регулювання відносин між владними суб'єктами та громадянами – режим партнерських відносин, є визначальною ознакою демократичної країни, що зумовило потребу у комплексному реформуванні управлінських процесів в державі, інститутів українського адміністративного права. Тому використання зарубіжного досвіду з приводу надання адміністративних послуг та впровадження його в законодавство України є безумовно актуальним на сьогоденний час.

Нині, завдяки науковим працям: В.Б. Авер'янова, К.К. Афанасьєва, Ю.П. Битяка, І.В. Дроздова, В.М. Гаращука, І.П. Голосніченка, С.В. Ківалов, І.Б. Коліушка, А.Т. Комзюка, О.В. Кузьменко, Г.М. Писаренко, В.П. Тимошука та інших науковців, досліджено ряд особливостей діяльності органів публічної влади з надання адміністративних (управлінських) послуг населенню. Потрібно наголосити на вагомий внесок В.П. Тимошука, який у посібнику „Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України” в главі третій детально розглянув адміністративну процедуру у зарубіжних країнах [6]. Але у наукових дослідженнях питання надання адміністративних послуг міліцією громадської безпеки майже не

вивчались.

Метою цієї статті є висвітлення зарубіжного досвіду правового регулювання адміністративних послуг, що надаються органами влади та його впровадження в діяльність міліції України.

Для досягнення вищевказаної мети, нами поставлені наступні завдання:

проаналізувати світовий досвід забезпечення якості надання державних та адміністративних послуг;

визначити шляхи імплементації іноземного досвіду в діяльність міліції України.

Закордонні законодавці виходять з того, що формалізована саме на законодавчому рівні процедура є однією з найважливіших гарантій якості надання адміністративних послуг. Маються на увазі спеціальні закони про так звану адміністративну процедуру. Для ілюстрування нашого висновку ми вважаємо за доцільне використати матеріали дослідження Всесвірного банку, яке здійснювалось по проханню Уряду РФ, за участю експертів Вищої школи економіки, Російської академії державної служби при Президентові РФ, Державного університету управління, Інституту держави та права Російської академії наук, Експертного фонду трудових досліджень, Інституту проблем перехідної економіки та Сибірської академії державної служби та Апарату Уряду Російської Федерації [3].

Об'єктами дослідження обрано 14 країн світу, а саме: Південна Америка (Бразилія, Чілі); Північна Америка (США, Канада); Європа (Великобританія, Німеччина, Польща; Угорщина, Фінляндія, Нідерланди, Чехія); Азія (Австралія, Нова Зеландія), в яких протягом останнього десятиріччя проводились демократичні реформи. При цьому, одним із основних напрямів свого демократичного розвитку зазначені країни обрали саме підвищення якості надання послуг та зміцнення довіри до влади з боку населення, громадськості та приватного сектора.

Міністр Бразилії Брессер Перейра, за підтримки Президента Кардосо, також доводили, що відповідно до управлінської моделі адміністрування державні послуги повинні надаватися виключно на основі контрактів. Їх „Генеральний план” MARE передбачав також, що послуги, які не є винятковою прерогативою держави, повинні надаватися не державними фондами, а „соціальними організаціями” як некомерційними організаціями, відповідно до норм приватного права, за спеціальним дозволом законодавчого органа влади на підписання контрактів та на здійснення функцій керування, і які заслужили право на одержання бюджетних асигнувань. Для впровадження цих управлінських ідей у площину практичних рішень в Конституції Бразилії було внесено виправлення, які мали усунути „існуючі обмеження, що ліквідують, що блокують упровадження гнучкої форми адміністрування з більш високим ступенем автономії” (Brazil, 1995 p.) [2, с. 137].

В Чілі з 1986 року на державному рівні було розмежовано функції та повноваження між стратегічними міністерствами та автономними відомствами, що надають послуги.

Ідея використання децентралізованих установ з метою надання державних послуг запроваджена і в США, оскільки реформаторами вважається, що саме децентралізоване управління здатне забезпечити надання послуг більш оперативно і при більш повному врахуванні місцевих умов. При цьому, не існує

загальноприйнятих стандартів за структурою місцевих органів і по масштабах повноважень, наданих їхнім посадовим особам. У ряді відомств керівники місцевого рівня наділяються всіма повноваженнями щодо реалізації програм надання послуг, тоді як в інших відомствах представники міністра можуть лише в незначному ступені (або взагалі не можуть) впливати на хід виконання програм – найчастіше вони відповідають лише за відносини між відомствами та сферами державної влади. Для забезпечення якості надання державних послуг американським урядом затверджена програма „Службова етика в державних органах”.

Реформи, що провадились в середині 1990-х років в Канаді, були засновані на фінансових принципах, їх наслідком стало масове скорочення чисельності державних службовців, в тому числі і в Міністерстві суспільних робіт та державних послуг, що викликало в країні масові дискусійні обговорення на тему, чи постраждала якість послуг у прагненні уряду виконати фінансові завдання. В результаті було створено альтернативну систему надання послуг. Організаційною структурою поліцейських підрозділів Торонто (Канада), затвердженою 21.12.2008, окремих сервісних підрозділів не передбачено, оскільки семантика самого терміну „служба” має буквальне значення – „служіння” народові [10]. Тобто кожна поліцейська функція розглядається як надання правоохоронних послуг. Водночас, підрозділи інформаційного, матеріально-технічного забезпечення та зв'язку, окрім обслуговування самої поліцейської системи, є суб'єктами підприємницькою діяльністю.

У Великобританії програма „Модернізація державної влади”, схвалена урядом ще у 1980 році, високоякісне та ефективне обслуговування населення також визнано одним із п'яти принципів реформування організаційної структури державного управління. Підхід лейбористського уряду до надання послуг сформульований в програмі дуже чітко: державні послуги повинні задовольняти потреби громадян, а не постачальників послуг. Враховуючи, що приблизно 75 % усіх державних службовців у даний час працюють в органах виконавчої влади, у Великобританії існує практика організаційного аналізу всієї державної служби для визначення кращої структури і кращих схем функціонування, який в рамках програми „Наступні кроки” здійснюється один раз у п'ять років. Крім того, програмою „Підвищення якості послуг” практикується перегляд функцій центральних органів державного апарату. Однак це не можна розглядати як децентралізацію, оскільки вони як і раніше входять до складу державних відомств і звітують про результати своєї діяльності прямо перед міністром. Державна влада при цьому повинна підтримувати правильний баланс між втручанням уряду в тих випадках, де по послугах намітився провал, і надавати більшої волі успішним організаціям, щоб вони могли краще справлятися зі своїми обов'язками і перевершувати інших.

У Німеччині, в програмі 1991 року „Модель управління”; у Кодексі поведінки на державній службі, прийнятому в Польщі в 1991 році; в поправках до Закону „Про державну службу”, схвалених в Угорщині в рамках „Великої перебудови” в 1989-1990 роках; акцент ставився на вирішенні суб'єктивного аспекту проблеми, тобто здійсненні переконливого впливу на ставлення чиновників до населення як споживачів послуг та покращення умов їх надання. У Фінляндії у 1995 році уряд видав навіть постанову „Про високоякісне обслуговування та ефективне державне управління та відповідальне

громадянське суспільство” про необхідність розробки єдиного кодексу правил для всієї системи державного управління. Хоча, до прийняття закону справа так і не дійшла.

У Нідерландах з 1992 року законодавством запроваджений інститут омбудсмена, який дозволяє провадити розслідування поведінки національних міністрів та автономних органів з населенням, у сфері надання послуг зокрема. При цьому, на практиці посередник по скаргах на дії державних установ основними об’єктами уваги обирає національні міністерства та поліції, а його звіти у засобах масової інформації викликають велику увагу у громадськості.

У Чехії основні завдання щодо забезпечення виконання сервісної функції, відповідно до Закону о поліції, прийнятому у 1991 році, покладаються саме на регіональну та муніципальну поліції, підрозділи яких є більш гнучкими до місцевих проблем, ніж національна поліція. Прикладом організаційних змін щодо обслуговування поліцією рядових громадян є створення так званого „Столу скарг” у кожному поліцейському відділку [11].

В Австралії, на другому етапі реформування державного сектора, було підвищено ефективність надання державних товарів і послуг шляхом упровадження комерційних принципів, у тому числі укладання контрактів на конкурсній основі, введення більш гнучких структур управління персоналом та укладання договорів про надання послуг, заснованих на повній ресурсній вартості їх надання, яка визначалася відповідно до принципів обліку методом нарахування.

Уряд Нової Зеландії, вважаючи, що надання деякими державними органами лише вигідних для них послуг, є наслідком розмитих цілей, відсутністю спеціалізації, чітко визначених повноважень, плутанини у розподіленні між ними функцій, з 1991 року і до тепер вживає заходів щодо уточнення функцій всіх державних організацій [2].

Говорячи про можливість імплементації закордонного досвіду реалізації сервісної функції поліцейськими органами, слід зазначити, що показником запровадження концепції якості управління у сферу поліцейської діяльності стало проведення першого Європейського конгресу з питань управління якістю роботи поліції, який відбувся у м. Монстер (ФРН) у березні 1998 року. На Конгресі визначались головні підходи до створення нової моделі діяльності поліції, підкреслювалось, що, по-перше, поліція розглядається як сервісна служба, яка надає послуги населенню на окремій території, і, по-друге, поліція повинна існувати для громадян, розвиваючи для них систему послуг [7, с. 3].

Досвід реформування поліції у країнах Центральної та Східної Європи (Німеччини, Угорщини, Польщі, Словенії, Чехії, Болгарії, Балканських країн, Росії) свідчить про вплив міжнародних стандартів, принципів та норм на реформаційні процеси поліції, на саму сферу управління органами внутрішніх справ загалом, оскільки його результатом стали процеси демілітаризації, демократизації, деполітизації поліцейських органів.

Прагнення до ефективності та забезпечення якості послуг, що надаються населенню, покращення їх організації та розподілу між владними суб’єктами визначається сьогодні стратегічним напрямом розвитку поліції у багатьох країнах світу. Так, на конгресі в Мюнхені у 1998 році, при визначенні головних підходів до створення нової моделі діяльності поліції, підкреслювалось, що поліція повинна існувати для громадян і тому розглядатись як сервісна служба,

яка надає послуги громадянам на окремій території. Тому система послуг потребує подальшого розвитку [8, с. 5].

Д. Бейли у статті „Демократичні процеси в поліції” одним з нормативних приписів для переходу лондонської поліції до демократичної поліцейської діяльності вивів наступний: „Пріоритетом роботи поліції повинно бути служіння як потребам окремих громадян, так і суспільним групам”. У структурі лондонської поліції є служби так званих надзвичайних послуг (The London Ambulance Service, The London Emergency Services Liaison Panel), що надають безкоштовні медичні послуги населенню при настанні нещасного випадку або виникненні надзвичайних подій, а також послуги транспортування до лікувальних закладів при забезпеченні особливих комфортних умов для тяжко хворих. При цьому адміністрація працювала над розвитком та поліпшенням обслуговування населення відповідно до Програми Удосконалення на 2001-2006 роки, мета якої полягала у досягненні рівня сервісного обслуговування світових стандартів якості [9].

В Україні проблема демократизації міліції, її наближення до населення в процесі реформування системи МВС, розглядається багатьма науковцями, О.М. Бандуркою та О.В. Джафаровою [12], О.М. Окопник [13] зокрема, однак виключно в ракурсі налагодження взаємодії міліції з населенням, пошуку всіх можливих форм та методів залучення громадськості для надання допомоги у виконанні правоохоронних завдань. Таке вузьке бачення проблеми обмежує саму її суть, оскільки ніщо так не сприятиме наближенню міліції (поліції) до населення, як її сервісно-публічна функція, що полягатиме у забезпеченні можливостей для реалізації як громадянами, так і юридичними особами їх прав, обов’язків та законних інтересів у сфері надання адміністративних послуг.

Таким чином, в сучасних умовах нам лишається третій шлях вирішення проблеми оптимізації сервісно-публічної діяльності МВС, який полягає у здійсненні внутрішньовідомчих організаційно-структурних заходів.

Враховуючи специфічність (особливість) діяльності МВС, ми спроможні імплементувати в практичну діяльність МВС ідею запровадження такої моделі організації надання адміністративних послуг в системі територіальних органів внутрішніх справ, яка також підлягала широкому обговоренню серед науковців і носить назву „єдине вікно”.

В.П. Тимошук, І.Б. Коліушко принцип „єдиного вікна” також вважають ефективною формою організації сервісно-публічної діяльності щодо надання адміністративних послуг, на відміну від „універсалу послуг” або „єдиного офісу”, ідея яких розглянута нами вище. Приватна особа подає до органу влади заяву та необхідний мінімум документів, а збір довідок, проведення погоджень та інші процедури здійснюються самою публічною адміністрацією всередині адміністративного органу при взаємодії з іншими адміністративними органами. При цьому, адміністративні органи повинні мати відповідні повноваження щодо витребування та надання інформації, оскільки виникають проблеми у наданні адміністративному органу дозволу на збирання або витребування у інших органів необхідної інформації про особу [14, с. 466].

З вищевикладеного можемо зробити висновки, що одним із основних напрямків демократичних реформ для всіх цивілізованих країн світу є забезпечення якості надання державних послуг. Шляхами вирішення даної проблеми обираються: прийняття відповідних державних програм щодо

забезпечення якості обслуговування населення; децентралізація надання послуг шляхом делегування повноважень соціальним організаціям; запровадження контрактно-договірної форми надання послуг; здійснення організаційно-структурних заходів та функціональних обстежень владних суб'єктів, в рамках яких провадиться удосконалення державної служби. Однак, основою основ всіх реформаційних перетворень є закон і державні стандарти надання послуг владними суб'єктами, зокрема, прийняття законопроекту „Про адміністративні послуги” (реєстр. № 6020) та законопроекту Адміністративно-процедурного кодексу України (реєстр. № 2789) [4; 5]. Також, на наш погляд, необхідно внести зміни в ст. ст. 2, 7 Закону України „Про міліцію” [15], а саме: до основних завдань міліції додати таке завдання як „надання адміністративних послуг”, а в ч. 1 ст. 7 доповнити функції міліції: „сервісна-публічна”.

Ми пропонуємо використати сам метод такої організації надання адміністративних послуг населенню тільки в межах одного підрозділу або територіального органу. Йдеться про створення в структурі МВС окремих підрозділів з надання адміністративних послуг – секторів з надання адміністративних послуг, із категоріями посад „керівник” та „спеціаліст”, які в апаратах ОВС набувають статусу державного службовця.

1. Дроздова І.В. Міністерство внутрішніх справ України як суб'єкт надання адміністративних послуг : дис. ...кандидата юрид. наук : 12.00.07 / І.В. Дроздова. – К., 2009. – 240 с.
2. Меннинг Н. Реформа государственного управления : международный опыт / Н. Меннинг, Н. Парисон; пер.с англ. – М. : Издательство „Весь Мир”, 2003. – 496 с.
3. Проект Адміністративно-процедурного кодексу України (реєстр. № 2789 від 18.07.2008 р.) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>
4. Законопроект „Про адміністративні послуги” (реєстр. № 6020 від 29.01.2010 р.) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>
5. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / [автор-упорядник В.П. Тимошук]. – К. : Факт, 2003. – 496 с.
6. Матюхіна Н.П. Поліція Великобританії : сучасні тенденції розвитку та управління : монографія / Н.П. Матюхіна; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Бандурки. – Харків : Консум, 2001. – 131 с.
7. Beyeley, D. 2001. *Demokratizing the Police Abroad : What to Do and How to Do it* Washington. British Delegation to the Czech Republic.1991. 2nd Report.Sep.1991.London.
8. *Toronto Police Services Organizatiohal Chart : approved by the Toronto Police Services Board on Feb. 21, 2008* // Офіційний сайт поліції Торонто, Канада. – Режим доступу до сайту : <http://www.torontopolice.on.ca/orgchart.pdf>.
9. *Organization of the Czech Republic police force* // Офіційний сайт поліції Чехії. – Режим доступу до сайту : <http://www.czech.cz/en/czech-republic/security/security-forces/the-czech-republic-police-force>
10. Бандурка О.М. Міліція і населення : Теорія і досвід партнерства : монографія / О.М. Бандурка, О.В. Джафарова. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. – 199 с.
11. Окопник О.М. Органи внутрішніх справ в організаційно-правовому механізмі реалізації виконавчої влади в Україні : дис. ...канд. юрид. наук :12.00.07 / О.М. Окопник. – Х., 2007. – 179 с.
12. Адміністративне право України : Академічний курс : підруч. (для студ. юрид. спец. вищих навч. закл.) : в 2 т. / (В.Б. Авер'янов., О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяк та ін.); голов. редкол. : В.Б. Авер'янов(голова) (та ін.)). – К. : Юридична думка, 2004. – Т. 2 : Особлива частина. – 583 с.
13. Закон України „Про міліцію” від 20.12.1990 № 565-ХІІ : за ред. від 16.11.2008 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 4. – С. 20. – Режим доступу до тексту нормат. докум. : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=565-12.htm>.